

Flandra ESPERANTISTO

TIJDSCHRIFT VOOR ESPERANTO - ONDERWIJS EN - PROPAGANDA

Orgaan van de VLAAMSE ESPERANTISTENBOND, St. Klaradreef 59, BRUGGE

Postrekening 2321.50 van V. E. B. Raapstr. 74, Gent

Verschijnt maandelijks
Drie en twintigste jaarg.
Nummer 3 (258)
MAART 1956

LIDMAATSCHAPSGELDEN:
Leden: 100 F (met inbegrip van het bondsorgaan)
Steunleden: 150 F (idem)
Inwonende leden: 25 F (met inbegrip van „De Esperantist“)
Jongeren (onder de 21 jaar): 50 F

ABONNEMENTEN:
België: 75 fr.
Ceteraj landoj: 75 bfr.
Proefn.: 5 fr. (1 r.k.)

Moskva respondis en Esperanta

La sube starantan artikolon ni transprenis el Heroldo de la 16a de februaro 1956 ĉar ĝia enhavo tute akordigas kun nia opinio pri la sensacia komunikado, rilate al la uzo de nia lingvo fare de sovetia eminentulo. Ŝajnas al ni prudente provizore fari ne tro multe da bruoj pri ĝi, sed atendi kiel ĉi tiu afero estonte evoluos.

Ke la — laŭ pluraj vidpunktoj sensacia — sciigo pri telegrafa respondo de Molotov en Esperanto, publikigita en nia lastpasinta numero, aperis tie en anguleto iom kasita, pri tio kulpas la fakto, ke nur lastmomente antaŭ la preso ni ricevis eltondajon el la Londona ĵurnalo, el kiu ni ĝin ĉerpis. Sed, krome, ni estis — kaj ankoraŭ estas — iom skeptikaj pri la vereco de tiu sciigo.

La plena artikolo en „Sunday Times“ de 22.1.1956, de ĝia kunlaboranto Viator, tekstas en la Esperanta traduko:

MALANTAŬ LA KURTENO: MOSKVA RESPONDO EN ESPERANTO. La sekretario de la komunisteca „Japana Popola Konsilantaro por la restarigo de normalaj interrilatoj kun Sovetunio kaj komunistaj Ĉinujo“ sendis antaŭ nelonge mesaĝon al Moskvo kaj Pekino, petante la kunlaboradon de la tieaj registaroj ĉe kampanjo entreprenata de la nomita organizaĵo. La kampanjo estas komencota la 17-an de marto en Tokio per kunveno.

Molotov respondis per telegramo, promesante sian subtenon al la kampanjo. Ĉi tio ne estis surpriza, sed eksterordinara estis la fakto, ke la respondo estis en la angla kaj en Esperanto. Ĉi tio estis la unua fojo, ke sovetia registaro rekonis Esperanton kiel internacian lingvon, kaj ŝajnas ke ĝi estas rekonota kiel tia de aliaj komunistaj registaroj.

Ekzistas nacia konsilantaro kun 14 Esperanto-rondoj en Hungarujo, kaj kongreso de Danubaj landoj estas okazigota en Bratislava en julio. La hungara ministro de edukado decidis an-

taŭ nelonge persmesi la formadon de Esperanto-rondoj en lernejoj. La sidejo de la Komunista Mondfederacio Junulara en Budapeŝt proponis Esperanton kiel unu el siaj oficialaj lingvoj por la venontjara Junulara Festivalo en Moskvo.

Klarigon por ĝia populareco donis hungara radio-parolanto, kiu priskribis ĝin kiel preparon por la tempo, kiam „sociaj kaj ekonomiaj baroj inter la popoloj estos rompitaĵ“ kaj universala lingvo estos farita ebla.

*

Kiel dirite, ni ne tute fidis la vercon de la supra sciigo, kaj la respondecon pri ĝi ni devas lasi al „Sunday Times“ kaj ĝia kunlaboranto Viator. Aliflanke, „Sunday Times“ ja estas serioza ĵurnalo. Povas esti ke, pro influo de esperantistoj en la „Japana Popola Konsilantaro“, ĉi tiu organizaĵo direktis sian mesaĝon al la sovetia kaj ĉina registaroj en la angla lingvo kaj en Esperanto, kaj ke la sovetia registaro tradukigis al si la tekstojn kaj, siavice, komisiis iun kompetentan esperantiston en Moskvo traduki la respondon en la internacian lingvon kaj ke, sekve, ankaŭ la respondo de Molotov, kiel raportis „Sunday Times“, estis en la angla kaj en Esperanto. Sed estas ankaŭ eble, ke la sovetuniaj gvidantoj, ekkoninte la grandegajn avantaĝojn, kiujn povus doni al ili ĉe la sekvado de iliaj celoj la uzado de Esperanto, decidis mem ekuzi tiun promesplanan instrumenton, por doni per tio ekzemplon al siaj popoloj kaj ties amikoj kaj la instigon komenci vastan lernadon kaj disvastigadon de la internacia lingvo, por ilia propra profito kaj tiu de la tuta progresema mondo.

En ĉi tiu rilato estas interesa ankaŭ la aserto de aŭskultinto (ni mem ne aŭskultis), ke Radio Wien disvas-

(daŭrigo p. 5)

Beneluksa Esperanto-Kongreso

Provizora programo

SABATON, la 19an de majo

- 13,30a h.: Malfermo de la akceptejoj de la 16a ĝis la 18a: Jarkunsidoj de la Belga kaj Flandra Institutoj Laborkunsidoj de la Belga kaj Flandra Ligo
- je la 20a h.: Oficiala Malfermo
- je la 21a h.: Promenado laŭlonge de lumigitaj monumentoj
- je la 22a h.: Interkonatiĝa vespero kaj agrabla kunesto

DIMANĈON, la 20an de majo:

- je la 9a h.: Malfermo de la akceptejoj (ĝis la 11a h.)
- je la 9a h.: Di-servoj (katolika kaj protestanta)
- je la 10a h.: Jarkunvenoj de la tri Ligoj
- je la 11,30a h.: Oficiala Akcepto en la Urbdomo
- je la 12,30a h.: Fotografado
- je la 13,30a h.: Komuna tagmanĝo
- je la 15,30a h.: Promenado tra la malnova Gento Daŭrigo de la kunveno de LEEN
- je la 20,30a h.: Festvespero kun la kunlaboro de diversaj grupoj

LUNDON, la 21an de majo:

- je la 10a h.: Diversaj Vizitoj, ĉu al la Gravenkasteel, ĉu al Byloke, ĉu al la Botanika Ĝardeno (laŭplaaĉe)
- je la 12,30a h.: Komuna tagmanĝo
- je la 14a h.: Vizito al la muzeo de Folklore kaj ĉeesto de marioneta ludo
- je la 16,30a h.: Adiaŭa kunveno kaj daŭrigo de agrabla kunesto, por tiuj, kiuj ankoraŭ ne devas foriri.

(artikoloj pri Gento, sur paĝo 2)

Mallonga Historia Skizo pri la urbo GENT

(sekvo)

3) La Mezepoko

Jam en la komenco de la dekunua jarcento, Gent estis konsiderata kiel la grandurbo de Flandrujo. En ĝi nun loĝas ne nur komercistoj sed ankaŭ metiistoj diversspecaj. Centoj da fremduloj kaj forkurintaj terlaboristoj alvenas. Precipe la teksado iĝas grandindustrio. Notu tamen bone ke ĉiu industrio ĝis la dekoka jarcento estas hejmindustrio. Fabrikoj ankoraŭ ne ekzistas. La loĝantaro tiel kreskas ke formiĝas la hodiaŭa Sta. Mikaelokvartalo kiu situas ekster la, de Leie-kaj Skeldoriveroj, ĉirkaŭita tereno. Oni ĉirkaŭmurigas ĝin kaj sude inter Leie kaj Skeldo oni fosas la nunan Ketelvest (Kaldronofosaĵo). Komence la komerco okazis inter Okcident-Germanujo (por la vino) kaj Anglujo (por la lano). Sed en la dua duono de la dekdua jarcento, Gent atingas la apogon ĉar la drapindustrio kaj komerco ankoraŭ ne konas la teruran konkurencon de la sekvintaj jarcentoj kaj ĉar la bonegkvalita drapo estas eksportata al ĉiuj interesigantaj urboj de Eŭropo.

Nun iom da Genta sociologio. Ekstis baldaŭ grandega diferenco inter la privilegiita komercista klaso kaj la laborista klaso. Jen la ekonomia situacio: la komercisto vendas la lanon al la laboristo por prezo kiun la komercisto indikis. Poste li aĉetis la teksitan lanon denove por prezo de li fiksita. Tio faris ke la kreskinta laborantaro post kelkaj jardekoj komencis luktegon por salajro plialtigo. La politika situacio: la urbestrado estis tute en la manoj de la komercistoj. La grafaj ĉartoj de tiuj tempoj klare mencias ke ne manlaboristoj estas allasataj en la skabenaroj. Oni povas kompreni tion por la komenca periodo. La komercistoj estis la fondintoj de la urbo; ili konsideris la laboristojn kiel personojn kiuj vivis dank' al ili. Ili do kredis tute natura ke la estrado restu en iliaj manoj. Kaj ili luktas por gardi tiun privilegiitan

pozicion. Intertempe ili iĝis riĉaj kaj konstruis grandajn ŝtonajn domojn kiujn ili fortikigis per fosajoj kaj muroj. La grafo baldaŭ konstatis ke ili estas granda forto kun kiu estas utile akordiĝi. Tio daŭris ĝis la fino de dektria jarcento. Tiam venis la granda krizo. En Anglujo ekestis propra teksindustrio. Do ili ne plu aĉetis la teksaĵojn de ni kaj ofte ili eĉ ne plu sendis al ni lanon. Ankaŭ la Duklando Brabanto evoluis kaj la tieaj urboj ankaŭ okupas sin pri teksado. La Gentaj komercistoj devis malaltigi la prezon de la teksaĵoj kaj do volis malaltigi la salajron de la teksistoj. Pro tio la ega luktado inter la du klasoj en Gent dum la dekkvara jarcento. Jam en la komenco de tiu jarcento la laborista klaso iĝis konscia pri siaj povo kaj graveco. La batalo de la oraj spronoj (11 Julio 1302) de Flandrujo kontraŭ Francujo en kiu ja batalis ankaŭ komercistoj kaj nobeluloj, estis tamen ĉefe la venko de la urbaj metioj. Sekve preskaŭ ĉie en nia lando la metioj ricevis la rajton havi membrojn en la skabenaroj. Ankaŭ en Gent, kvankam nur malgranda grupo de Gent partoprenis en la batalo. La influo kaj la potenco de la metioj kreskis daŭre tiel ke tiuj metioj inter si luktadis por la hegemonio tiel ke pli kaj pli da komercistoj, komprenante la revolucion kiu efektiviĝas, iĝis membroj de la metioj! Ili esperis tiamaniere daŭrigi sian politikan karieron (ne plu kiel gvidantoj de la komercogildoj sed kiel gvidantoj de metioj!) Sed ĉio tio ne malhelpis la ekonomian malantaŭeniron de Gent.

La situacio iĝis ankoraŭ pli kritika pro la centjara milito inter Francujo kaj Anglujo. Kiam la Flandra grafo volis helpi sian feŭdmastron, la Francan reĝon, la Angla reĝo ne plu permesis sendi lanon al nia lando. Ekregis grandega mizero. Dum la grafo estis en Francujo, Genta burĝo, Jakobo De Artevelde gvidis la sorton de Flandrujo. Unue li sukcesis gardi neŭtralan sintenon por sia lando, sed poste li devis helpi Anglujon. Kvin jarojn post tio, li estis mortigata, en Genta burĝomilito. Kun malmultaj paŭzoj okazis fakte konstante burĝomilitoj. Je iu momento, la Gentaj tekslaboristoj volis organizi la politikan diktatorecon de sia metio en ĉiuj urboj de Flandrujo. La filo de Jakobo, Filipo, iĝis ankaŭ gvidanto de Flandraj ribelantoj kontraŭ la grafo kaj la franca reĝo. Sed ili malvenkis kaj Filipo mem mortis en la batalo en 1332.

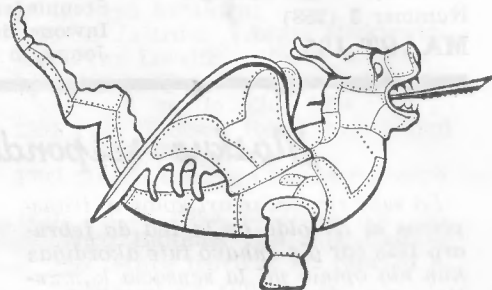
(Daŭrigota)

Fernand Roose.

La Drako sur la Belfrido

Laŭ „GENTIANEN” - aro da malnovaj Gentaj Legendoj

La drako de la Belfrido estas unu el la aĵoj tre gravaj por la Gentanoj. Sed malmultaj ankoraŭ scias ke ni havas ĝin dank' al Balduino IX, kiu estis grafo de Flandrujo kaj ankaŭ Imperiestro de la malproksima Konstantinopolo. Li ja zorgis pri ĝia transportado al niaj regionoj.

La viroj de la Flandra urbeto Biervliet batalis kun la grafo kontraŭ la Turkoj. Tiuj Flandroj tiel kuraĝe kondukis en la plej antaŭaj bataloj — la kuratako — kiel oni karakterize diris — ke la grafo deziris aparte ilin rekompenci. Li donacis al ili unu el la plej belaj akiraĵoj kiujn li kaptis dum la batalo, nome grandegan drakon el kupraj platoj sur fera ĉarpentaĵo.

Neniam oni povis certigi kiun monumenton en Konstantinopolo la legenda birdo ornamis kiam oni ĝin venkakiris de la Turkoj. Iuj diras ke ĝi estis sur la Aya Sofia, aŭ sur la Sta Georgo-preĝejo, aŭ eble sur la palaco „Bucoleon”. Dum la antaŭa jarcento dana profesoro eĉ pretendis ke la drako estis transportita de la reĝo Sigurd Magnussen el Norvegujo al Konstantinopolo.

Kio ajn estas vera, la viroj de Biervliet ne longtempe havis la belegajn imponan ĉar jam post mallonga tempo la Bruĝanoj ĝin akiris.

Sed oni ankaŭ scias ke dum la Mezepoko ne ĉiam la interkonsento inter la urbo de la „reien” (kanaletoj en Bruĝo) kaj Gent estis tre granda; tial, de temp' al tempo, la burĝaroj de ambaŭ urboj interbatalis. Post la batalo de Beverhout kaj la konkiro de Bruĝo, Filipo van Artevelde deprenigis la drakon de la „Sta Donaas” turo kaj transveturigis ĝin laŭ la „Lieve” al Gent dum nur kvin tagoj.

La birdo estis lokata sur la pinto de la Belfrido kaj oni devas konfesi ke ĝi nenie pli bone estus. Maltaj legendoj ja rakontas pri drakoj kiuj gardas trezorojn! Kaj la Belfrido dum jarcentoj ja estis la gvardejo de la Gentaj dekretoj kaj privilegioj! Tiel oni konsideru la Gentan drakon kiel simblon gardiston de la plej granda trezoro kiun la homoj povas sin imagi: nome la libereco.

Novaj deputitoj-esperantistoj en la Franca Parlamento

La Franca Parlamento havas du novajn deputitojn, elektitajn la 2-an de januaro, kiuj estas bonegaj esperantistoj; ili estas s-ro Besson, kiu jam estas urbestro de Moit-de-Marsaa (Landes), kaj s-ro Baylac, kiu estas prezidanto de la Esperanto-Grupo de Marmande (Lot et Garonne). Ni esperas, ke ili sukcesos rekonstrui la Parlamentan Esperanto-Grupon.

(Heroldo 16.2.'56)

41-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

KOPENHAGO - (DANLANDO)

4 aŭgusto - 11 aŭgusto 1956

N-ro 4 OFICIALA KOMUNIKO Februaro 1956

ADRESO: 41-a Universala Kongreso de Esperanto, Kopenhago, Danlando.

BANKO: Handelsbanken, Kopenhago, Danlando.

POŝTGIRKONTO: 41-a Universala Kongreso de Esperanto, n-ro 97820, Kopenhago, Danlando.

NOVA FAKA KUNVENO: Internacia Asocio de Poŝtmark-kolektantoj, s-ro Ingemar Nordin, Skolvägen 8, Arjäng, Svedujo.

PREZOJ DE LITOJ: Jen provizoraj prezoj.

En Hotelo: Kategorio A 20/40 danaj kronoj)
 " B 14/24 " ") sen matenmanĝo.
 " C 11/16 " ")

Ĉe Privatuloj: proks. 10 danaj kronoj, sen matenmanĝo.

En Komuna Loĝejo: 6 danaj kronoj, kun matenmanĝo.

Disponante ne multajn litojn kaj precipe ne unulitajn ĉambrojn, L.K.K. tre rekomendas la Komunan Loĝejon.

Bonvolu ne mendi antaŭ ol vi ricevos mendilon kun la Dua Oficiala Bulteno en februaro.

LITERATURA KASO: Por apogi la Esperanto-literaturon, L.K.K. decidis aliformigi la Donacan Kason al „Literatura Kaso”.

Ĉiu mondonaco alveninta aŭ alvenonta al la Kongreso estos transdonata al la Belarta Konkurso por konsistigi ĝiajn premiojn.

STATISTIKO: (ĝis fino de januaro): Algerio 2, Argentino 1, Aŭstralio 3, Aŭstrujo 6, Belgujo 4, Brazilo 2, Britujo 97, Ĉeĥoslovakujo 2, Danlando 201, Finnlando 60, Francujo 115, Germanujo 85, Hispanujo 10, Islando 7, Italujo 99, Jugoslavio 53, Kanariaj Insuloj 1, Kanado 2, Kongo Belga 2, Maroko 7, Meksikio 1, Nederlando 53, Norda Rodezio 1, Norvegujo 53, Novzelando 1, Portugalujo 2, Svedujo 179, Svisujo 19, Turkujo 2, Usono 9, Venezuelo 1.

Sumo: 1080 el 31 landoj (pasintjare 900 el 26 landoj).

Gian Carlo Fighiera
 Konstanta Kongresa Sekretario

Unesko - Novajoj

Paŝo antaŭen en la protekto de la
 Homaj Rajtoj

La artikolo 25-a de la Eŭropa Konvencio pri Homaj Rajtoj antaŭvidas ke ĉiu individua persono, neregistara organizaĵo aŭ grupo de personoj povas plendi al speciala Komisiono pere de la Ĝenerala Sekretario de la Eŭropa Konsilantaro, se tiu persono, organizaĵo aŭ grupo opinias sin viktimo de iu atako kontraŭa al la Konvencio. Kondiĉo por tiu plendo estas, ke la koncerna ŝtato akceptis la kompetentecon de la Komisiono por tiaj plendoj. Ĝis la nuna momento tian deklaron subskribis 6 ŝtatoj: Belgujo, Danlando, Germana Federacia Respubliko, Islando, Irlando kaj Svedlando. (Laŭ Unesco-Features kaj UEA Infor-Servo)

Sovetaj Sciencistoj esploras Pacifikon

Grupo da sciencistoj de la Oceano-

logia Instituto de la Soveta Akademio de Sciencoj ĵus revenis de du ekspedicioj en la Nordokcidenta Pacifiko. La unuan fojon estis esploritaj profundoj de pli ol 7.000 metroj. La ekspedicio esploris kaj konstatis la strukturon de ĉeno da submaraj montoj kaj kolektis interesajn informojn pri la fiŝlokoj en la regiono.

(Laŭ Unesco-Features kaj UEA-Inform-Servo)

Eŭropo Konsilantaro kaj Esperanto

La Kultura Komisiono de la Eŭropa Konsilantaro, kunveninta la 25-an de januaro ĵus pasinta en Parizo, unanime aprobis la proponon de rezolucio prezentitan dum oktobro 1955 en Strasburgo al la Eŭropa Konsulta Asembleo pri eksperimenta instruado de Esperanto (vidu Heroldon de 16.11.55 kaj 16.1.56) kaj elektis kiel raportinton s-inon Rehling el la germana delegacio.

Tra la Mondo

La 34-a Germana Esperanto Kongreso okazos la 19-an ĝis la 21-an de majo 1956 je Pentekosto en Hamburgo. Ĉiuj informoj haveblaj ĉe la L.K.K. de la Deutscher Esperanto Kongress, Postfach 1237. Hamburg.

La 17-a Hispana Kongreso de Esperanto okazos 25-29 julio en Barcelono. Informojn donas Grupo „Stelo de Paco”, Strato Teruel 28, Barcelono (8).

La 12a Internacia Junular-Kunveno de T.E.J.O. okazos ĉijare en la banurdo Büsum en Germanujo. de la 28a de julio ĝis la 4a de aŭgusto.

Informoj estas haveblaj ĉe 12-a Internacia Junular-Kunveno de TEJO, Friedrichstr. 16. Nordseebad Büsum, Germanujo.

La francaj Esperantistoj organizos ĉisomere kombintajn vojaĝojn en Francujo kaj restadojn en la Kulturdomo „Kastelo de Grésillon” Bauge (M.et-L.) Por informoj oni povas skribi al S-ro Watier, 27 rue du Chateau, Rueil-Malmaison (S.et-O) Francujo.

Sveda Esperanto Instituto aranĝos 29 julio—4 aŭgusto 1956, do antaŭ la Universala Kongreso en Kopenhago, Kultursemajnon en Frostavallen. Okazos prelegoj pri diversaj temoj. Prelegantoj estos S-ro Mag. S. Pragan, Amsterdam; Nederlando. D-ro C. Stżp-Bowitz, Oslo, Norvegujo; Prof. G. Waringhien, Choisy-le Roy, Francujo; Prof. D-ro I. Lapenna, Wemby, Britujo.

Detalajn informojn kaj aliĝilojn oni povas ricevi ĉe S-ro Jan Strönne, Admiralsgatan 36, Malmö, Svedujo. Frostavallen situas iom norde de Malmö.

Okaze de la venonta sesio de la Eŭropa Konsulta Asembleo estas aranĝota en Strasburgo ampleksa Esperanto-ekspozicio, por kiu servos unuavice la materialo de la siatempa grandsukcesa ekspozicio en Montevideo (okaze de la Unesko-konferenco), Post interparolado inter s-ro Leleu kaj s-ro Pierre Petit, s-ro Leleu petis s-ron Levy, direktoron de la propagando, ke li mem zorgu pri la ekspozicio. De nun -la afero tre urĝas, ĉar la venonta kunveno de la Asembleo preskaŭ certe okazos la 16-an de aprilo 1956.

(Heroldo 16.2.'56)

NED. ESPERANTISTEN-VEREN. „LA ESTONTO ESTAS NIA”

Alg. Secretariaat, schriftelijke cursussen en uitleendienst:
 Mej. A. C. H. van der Beek, P. C. Hooftstr. 90, Amsterdam-Z.
 Penningm.: B. J. J. Albers, Olympiaweg 69III, Amsterdam-Z. Postrek. 34563.
 Adm. Ned. Esp.: P. M. Mabesoone, Pythagorasstr. 122, Amsterdam-O.
 Boekendienst: S. Mabesoone, Pythagorasstr. 122, Amsterdam-O. Postrek. 76915.
 Bibliotheek: E. A. Koot, Joh. de Meesterstraat 12, Utrecht.
 Propaganda-dienst: H. Bakker, Van Tuylplein 33/1, Amsterdam-Zuid, tel. 95320.
 Alg. Ned. Esp. Examen-comm.: Mej. H. M. Mulder, Zilvermeeuwstr. 29 Badhoevedorp
 Cefdel. U.E.A.: J. Telling, Schietbaanlaan 106, Rotterdam. Postrek. 242619.
 Vic-ĉefd. F. Weeke, Zwolseweg 172 A, Diepenveen. Postrek. 822075.

Komunikoj de la Ĉefestraro**PROPOŬOJ POR LA ĜENERALA
JARKUNVENO EN GENT****Sekcio Arnhem****1. Eldono de lernolibro.**

Klarigo: Taŭga lernolibro por komencantoj mankas.

2. Elekti komisionon, kiu pristudos nomitan proponon kaj raportos pri siaj konkludoj post ekz. 6 monatoj.

Sugestio de sekcio Arnhem: Reeldono de „Beknopt leerboek van Mej. Benink, eventuale reviziita.

Rilate al la kandidatigo de F-ino Vermaas.

Pagata funkciulo de U.E.A. ne estu membro de la ĉefestraro.

Sekcio Utrecht**1. La asocio aĉetu por la asocia biblioteko almenaŭ la plej gravajn novajn eldonojn.**

Klarigo: Ne troviĝas en la biblioteko sufiĉe da novaj libroj.

2. La ĉefredaktoro de „Nederlanda Esperantisto” havu la rajton kaj la devon korekti ĉion, kio estas publikigota.

Klarigo: La lingvo-nivelo de „Nederlanda Esperantisto” estas en komparo kun aliaj samspecaj organoj ne kontentiga.

RAPORTO**pri la propaganda servo de
LEEN dum 1955**

Ĉi tiun jaron mi donis mian tutan forton al la karuselvojaĝo. Mi rigardas ĉi tiun vojaĝon kiel propagandon sur internacia bazo. Laŭ mi ĝi ebligas multe pli grandan sukceson ol nacia propagando povas fari. Mi ĝojas, ke la ĉefestraro de LEEN donis sian tutan moralan kaj finanĉan kunlaboron. Raporton pri ĉi tiu vojaĝo vi trovos en la Januaro-numero de „Nederlanda Esperantisto”. paĝo no. 3.

Laŭ peto de la Komitato por laŭcela Esperanto-propagando en Vieno, mi vizitis kelkajn partoprenantojn de internaciaj kongresoj ne-esperantistaj kun la peto, ke ili favoru iumaniere Esperanton en siaj kongresoj.

Mi petis al la direktoro de la V.V.V. „Amsterdam” 1000 sentekstajn urboplanojn, kiujn ni provizu, per la teksto en Esperanto, same kiel la V.V.V. faris antaŭ la milito. Ĉi tiun peton la direktoro favore respondis.

En Amsterdam mi ĝuis la kunhelpon de sinjoroj J. Tensen kaj K. Ruig. Sinjoro Tensen verkas liston de butikoj, bankoj, restoracioj kaj alispecaj entreprenoj, kie la fremduloj trovas esperantistajn deĵorantojn. Ĉi tiu listo estas senpage havebla. Pere de S-ro Tensen nun Esperanto estas instruata en du seminarioj en A'dam. S-ro Ruig raportis, ke ĉi somere esperantisto deĵoris en la V.V.V.kiosko en Amsterdam antaŭ la stacidomo.

Al kvin petantoj el diversaj lokoj en Nederlando mi sendis informojn pri nia skriba kurso.

Neniu sekcio sendis raporton aŭ informon pri farita propaganda laboro.

Hans Bakker,
sekr.propaganda servo LEEN.

Esperanto ĉe la Instruado

Laŭ la jarraporto de la Oficejo „Esperanto ĉe la Instruado” estis en 1955 nur unu ŝanĝo en la organizado de la Oficejo, ĉar pro la kunfandiĝo de du unuigoj de kristanaj instruistoj la nova asocio PCOV aniĝis al la Oficejo, tiel ke nun kunlaboras en ĝi kvin esperantistaj asocioj kun kvin asocioj de instruistoj kaj gepatroj.

La informa gazeto „De Esperantist” aperis kvarfoje; la eldonkvanto estis $\pm$ 3.000 ekz-oj, el kiuj centoj estis por la abonantoj. La Oficejo rekte sendis $\pm$ 650 ekz-ojn al diversaj aŭtoritatuloj, speciale instruistaj. La reston uzis asocioj kaj sekcioj por sia loka propagando.

La agado por enkonduki Esperanton kiel oficialan elektfakon ĉe la seminarioj por geinstruistoj ankaŭ ĉi

tiun jaron okazis pere de multe dissendita broŝuro. La sukceso estis ne-granda: dum la kurso 1955/56 Esperanto estas oficiale instruata ĉe kvin seminarioj, dum ke ĉe du okazas Esperanto-kurso ekster la oficialaj horoj. Klare evidentiĝis, ke tie, kie estas persona kontakto inter iu seminario kaj iu Esperanto-fervorulo, oni sufiĉe facile atingas la celon. Tial la Oficejo ĉi tie forte apelacias al tiuj personoj, kiuj havas kontakton kun iu seminario, ke ili iniciatu agadon ĉe tiu lernejo, por kiu ni volonte disponigos la necesajn broŝurojn.

El la enketo pri Esperanto-instruado al lernejoj infanoj montriĝis, ke en ĉi tiu kursjaro Esperanto estas instruata i.a. ĉe kvar mezgradaj lernejoj, ĝojiga fakto, ĉar ĝenerale oni en tiuj lernejoj ne tre favoras Esperanton. Tiurilate ni mencias la agadon de F-ino Burger, eksdirektorino de mezgrada knabinlernejo, kiu precipe en Utrecht kaj Haarlem vekis intereson pri Esperanto ĉe multaj aŭtoritatuloj.

Kiam la Eŭropa Konsilantaro akceptas la rekomendon de la Komisiono por Kulturaj kaj Sciencaj Demandoj pri eksperimenta instruado de Esperanto en kvin landoj (inter kiuj Nederlando), en la venonta kursjaro oni devas elekti la lernejojn por tio. Jam nun la preparaj aranĝoj povas okazi.

C. B. Zondervan

*direktoro de la Oficejo
„Esperanto ĉe la Instruado”
Deventer, Ceintuurbaan 227.*

Al Bolonjo en Italio**14 Taga Aŭtobusvojaĝo**

La Philips Esperanto Klubo organizos denove vojaĝon al la konata urbo Bolonjo dum la 22a de julio ĝ/k la 4a de aŭgusto 1956. La vojaĝsumo estas F. 113,50 p.p. inkl. de tranoktoj kun matenmanĝoj en belega vilao (Italio) kaj hotelo aŭ privatuloj (Tirolo) kaj adm.kostoj. Tagmanĝojn oni libere povos mendi je ĉiu dezirata momento. Kostoj: F. 1,55 (Italio) F. 1,75 (Tirolo) por simpla sed bona tagmanĝo. Informojn ĉe S-ro J. Mols, Zonneroosstr. 10, Eindhoven. Tel. 63577 (vespere post 6.30).

Anonco

Ĉu vi vizitos la U-K- en Kopenhago? Kaptu la okazon por havi belan ferion kaj bonan konversacian ekzercon antaŭ la kongreso, kaj partoprenu en la internaciaj feriaj kursoj en Helsingör.

*Petu informojn ĉe la karavan-organizanto Y. P. Kingma,
Koekoekstraat 8, Leeuwarden.*

BENELUKSA ESPERANTO KONGRESO

PENTEKOSTO 1956

La LKK petas ke la personoj kiuj deziras tranokti petu kiel eble plej baldaŭ loĝadon.

Gi esperas aperigi proksiman monaton definitivan programon.

ANGULO DE LA KASISTINO

Tria listo de Subtenantoj

S.ro G. Maertens, St Kruis 150 fr.

S.ro E. Cortvriendt, Antwerpen 150 fr.

La afrankado de nia gazeto

Ni ricevis kelkajn plendojn de niaj geliganoj pri punpago aplikita de kelkaj poŝtoŝtupoj je la afranko de nia gazeto. Ni interrilatis kun la nederlandaj kaj belgaj Poŝtadministraroj por ekscii la ĝustan situacion; ŝajnas ke la belgaj poŝtoŝtupoj ankoraŭ ne ricevis sciigon pri tarifplialtigo kiu okazis en nederlando ek de la 1.1.1955.

Kotizoj de UEA

Nia ĉefperanto, S.ro D.ro Couwenberg, sciigis al la sekretario ke la kotizoj por UEA, fiksita sur paĝo 8 de la jarlibro 1955, dua parto, validas ankaŭ por 1956, do ekzemple por membro-abonanto, 140 Fr. Ni komunikas tion, ĉar UEA publikigis ankaŭ sistemon de kotizpagado pere de la internacia valoro: *stelo*. Tamen, UEA fiksas la valoron de unu stelo je 4 frankoj, kaj la kotizo de membro-abonanto je 60 steloj (vidu la anoncon sur la lasta kovertpaĝo de la januara numero de ESPERANTO).

Generala jarkunveno de FLLE.

Proponoj por la jarkunveno dum la pentekosta kongreso en Gent, devas esti kiel eble plej baldaŭ sendataj al la sekretario.

ALVOKO

Sekcio Brugge de FLANDRA LIGO Esperantista proponas al kiu ajn sekcio de L.E.E.N. por esti ekzamenata sub formo de cerbogimnastiko dum la kongreso de GENT. La gvidado de tiu cerbogimnastiko kaj la juĝado estos konfidataj al konataj esperantistoj el la tri ligoj. La unua sekcio kiu anoncas sin ĉe S-ro Maertens G., Pr. Leopoldstraat, 51, Sint Kruis, estos la konkuranto de sekcio Brugge. Kompreneble, la temo de la demandoj estos limigata al Esperantaĵoj (lingvo, historio, literaturo k.t.p.).

Flandra Ligo Esperantista.

Prezidanto: Gerard Debrouwere, Magdalenstraat 29, Kortrijk.

Sekretario: Maertens G., Pr. Leopoldstr. 51, St.-Kruis, tel. 33445 (dum la ofichoroj).

Kasistino: F-ino J. Terrijn, Raapstraat 74, Gent.

Biblioteko: E. A. Koot, Joh. de Meesterstraat 12, Utrecht (Nederland)

U.E.A. peranto: Dr. F. Couwenberg, Koninginnelaan 14, Blankenberge P.C. 4161.35.

Redakcio F.E.: Drs. Fern. Roose, Ste. Klaradreef 59, Brugge.

Koresponda kurso: H. Pirennestr. 25, Gentbrugge.

KOMUNIKOJ DE LA LIBRO-SERVOJ

	bind.	gld.	fr.
Palaco de Danĝero (Wagnalls)	bind.	3.50	56.—
(Romano pri la vivo de S-ino Pompadour)			
Pro Iŝtar (Luyken)	„	4.50	72.—
Ĉe la Sanktaj Akvoj (de Heer)	„	6.75	90.—
La Granda Aventuro (Szilagyi)	„	5.50	80.—
Hungara Antologio		8.50	200.—
Sur sanga tero (Baghy)		4.50	70.—
Strato de l' fiŝanta kato (Földes)		4.50	
Argenta Duopo (Baghy-Kalocsay)		2.50	
Fundameta Krestomatio	bind.	10.50	140.—
	broŝ.		88.—
Jugoslavio kaj ĝiaj popoloj	bind.	7.60	110.—
Bibliografio de Tito	„	10.50	150.—
<i>Jus aperis:</i>			
Tartarin de Taraskono (Daudet)	tole „	6.60	99.—
Sinjoro Tadeo (Mickiewicz)	„ „	6.—	
<i>Por la studo:</i>			
Honderd vragen over grammatica en onderwijs		0.75	11.—
La konsilanto (Degenkamp)	kartonita	3.60	53.—
Leidraad Esperanto Literatuur (Degenkamp)		0.75	11.—
Post la kurso (de Bruin en Faulhaber)		3.—	45.—
Gebonden Stijl (Faulhaber)		0.75	11.—
Eigennamen in Esperanto (Degenkamp)		0.75	11.—
Tra la Labirinto de la gramatiko (Faulhaber)		9.75	140.—
Esperanto Leerboekjes voor de lagere school (Appel)			
Deel I en II, per deel		1.50	24.—
Methodisch Leerboek (Dirksen)		1.50	24.—
Gramofondisko kun salutparoloj de la Universala			
Kongreso de Esperanto, Bologna 1955. 175 m/m.			
Nerompebla. 45 RPM.		5.—	

MENDU ĈE:

Libro-servo LEEN, Pythagorasstraat 122, Amsterdam-O, Pĉk. 76915.

Flandra Esperanto Instituto, Blankenbergse Steenweg 72, Brugge.

Belga Esperanto Instituto, Oostenstraat 26, Antwerpen, Pĉk. 168958.

La afranko estas pagata de la aĉetanto. la prezoj en bfr. enhavas la afrankon enlandan.

(daŭrigo de p. 1)

tigis informon, laŭ kiu Molotov en letero al grava funkciulo en Britujo (ĉu Eden?) uzis Esperanton. Ankaŭ pri tiu ĉi aserto ni ĝis nun ne ricevis konfirmon.

Ni do ripetas: ni restas skeptikaj rilate al la vereco de supraj informoj, almenaŭ provizore. Tamen, ŝajnas ke en nia jarcento jam nenio estas neebla. Cetere, jam antaŭ iom da tempo ni aŭdis aludon ke, eble, post ne longe, Moskvo surprizos la mondon per sensaciaj faktoj pri Esperanto. Do.....?

P.S. - La supra artikolo jam estis kompostita, kiam ni ricevis la sciigon, ke s-ro Kan Majima, la ĝenerala sekretario de la Japana Popola Konsilantaro, en telegramo al Londono konfirmis la verecon de la informo pri la telegramo de Molotov. Oni ankaŭ informis nin, ke „American Broadcasting Company” dissendis per sia retaro la 25.1. vespere je 19.35 (Novjorka horo) intervjuon, kiun ĝia Londona agento havis kun s-ro J. Leslie, la sekretario de Brita Esperantista Asocio, sekve de la Molotova telegramo.

(daŭrigo p. 8)

Kelkaj Rakontoj

Kuŝas viro apud la vojo

Ĝi okazis ie apud malgranda urbo. Malmulte da trafiko preterpasis.

Du knabinoj — Anjo kaj Manjo — iris bicikle hejmen post vizito al ataro en la urbeto.

Subite ili aŭdis ne kutiman bruon.

Alproksimiĝinte ili vidis motorciklon starantan ĉe la vojrandoj. Virino kriis: „Ho ni veturis kontraŭ iun eble li estas morta.” Viro staris apud senmova figuro de iu biciklinto, kiu kuŝis sur la herborando. Anjo la plej energia tuj ekagis.

„Cu vundita?” „Jes” „ĉu grave?” „Mi ne scias” „Almenaŭ ni telefonu kuraciston kaj la policon”. Dirinte tion ŝi rapidis al domo je kelka distanco de la akcidenta loko.

Virino malfermis. „Kuŝas viro apud la vojo. Akcidento. Ĉu mi eble povas telefoni tie ĉi?” „Jes, helpu vin mem, jen la aparato” mallonge komentis la virino.

Sed Anjo kiu estis iom nerv-streĉita pro la vidita vundito ne tuj povis trovi la ĝustajn nomojn kaj numeron de iu kuracisto.

„Ĉu eble vi povas helpi min?” Ŝi petis la virinon. Kontraŭvole la alparolitino faris tion. Videble ŝi ne tre ŝatis tian ĝenon.

„Ho”, Anjo ekpensis — „ni bezonas litkovrilon por la kompatindulo”. „Ĉu vi havas kovrilon por mi?” ŝi demandis la dommastrinon. „Prenu tiun de sur la sofo” iom malafable respondis tiu. „Sed tiu estas multe tro malgranda” protestis Anjo.

„Supre en la dormĉambro kuŝas pli grandaj, pli malafable diris la virino, sed ne kunprenu la plej novan, prenu tiun flikitan, tiu certe taŭgos.” Kiam Anjo forlasis la domon ŝi aŭdis post ŝi la vokon: „Sed zorgu, — ke oni redonu ĝin al mi”.

Intertempe pli da preterpasantoj grupiĝis ĉirkaŭ la motorciklo apud kiu ankoraŭ kuŝis la ŝajne senviva biciklinto. Unu el ili — post rigardo — iris al la domo de la nehelpema virino.

„He, sinjorino Peters, vi bonvolu iri eksteven, estas via edzo, kiu kuŝas tie!”

„Ho kara Dipatrino” larme ekkriis la virino — kaj nun ŝi kuris — kuris.

Intertempe la kuracista veturilo alvenis oni ŝovis la vunditon en ĝin. Ankaŭ la polico estis aktiva kaj pridemandis la motoriston pri la kaŭzo de la akcidento. La aŭto jam iris for kiam la virino alvenis — nur Anjo kaj Manjo staris ĉe siaj bicikloj, pretaj por daŭrigi la vojaĝon. „Helpu min, helpu min” la virino nur povis diri senspire. „Ne — seke respondis

Anjo, „antaŭe vi ne volis tutkore nin helpi, nun ni ne plu helpos vin.”

Dirinte tion ŝi transdonis al la edzino la flikitan litkovrilon.

Kaj hejmen la duo iris, dumvoje meditante pri la vivo, kiu ofte metas surprizojn sur nian vojon!

(Historia)

Jan van Twuiver.

La Surgrundiĝo de Ango *)

Estis nokto. Antaŭ horo la motorŝipo Ango pasis Lazerurbon kaj nun ĝi pasis je distanco de 3 marmejloj Kabon Verdan. De ĉi-tie oni ŝanĝis la direkton ĝis 130° komparse, do en la direkto de Ludvighaveno.

Ango estis Ebenlanda ŝipo, apartenanta al la Martransport-Kompanio „Navigado.”

La 15an de Decembro, Ango forlasis Fohnemaz kun kargo da cemento por Masthaveno.

Dum Ango pasis Kabon Verdan, la vetero estis bona kaj serena, la vento estis N.O. 3. Je la 3.30 horo la kapitano ekvidis baborde la brilon de la lumoturo de Porto Granda. Je la 4a la kapitano transdonis la deĵoron al la direktisto kaj ordonis averti lin ĝustatempe por ankri sur la rodo de Porto Granda. La rapideco de la ŝipo estis 10 mejloj t.e. plenforte

antaŭen.

La kapitano indikis al la direktisto la lumbrilon kiu tiam estis rekte antaŭe, kaj rimarkigis ke proksime apud la bordo povus esti fluo. „Nu, bonan deĵoron nav’, mi iras liten” adiaŭis la kapitano kaj iris malsupren.

La direktisto regule kontrolis la direkton sed, nepre ne bone — la ĉirkaŭaĵoj, ĉar la turlumo rapide alproksimiĝis. Kial li ne manovras? Ankaŭ la 2 ĉe li deĵorantaj maristoj ne atentigis lin. Subite la navigisto vidis la bordon tute proksima antaŭe! Li puŝis la telegrafon sur „plenforte malantaŭen, la motoro ekretoturnis, sed..... skuo, la ŝipo surgrundiĝis! La kapitano, pro la skuoj ektingita, kuris al la komandejo kaj vidis tiam, ke la ŝipo surgrundiĝis proksimume 2 mejlojn norde de Porto Granda. Ĝi ne sukcesis liberiĝi per helice kaj rudromanovroj, ĉar la maro defluis. Post radio-alvoko venis la motorŝipo „Reĝhaveno” en la proksimon, sed antaŭ kiam ĉi-tiu ŝipo povis fari ion, Ango iĝis libernaĝa dum alfluanta tajdo. La ŝipo ne enlasis akvon kaj alkajigiĝis sen pluaj akcidentoj en Porto Granda.

K. Ruig.

*) Tiu ĉi rakonto estas laŭvera historieto, sed mi ŝanĝis la nomojn kaj daton (aŭt.)

Bibliografio

Fortŝpruca Arda Liriko el Klara Fonto

MARJORIE BOULTON. — „Kontralte” orig. poemaro — antaŭparolo de W. Auld — Kovrilo de J. Hartley — portreto de la aŭtorino — STAFETO n-ro 5 — *J. Régulo*, eldonisto — *La Laguna, Kanariaj Insuloj* — 1955 288 p. Prezo: 1.80 us. dol. Havebla ĉe via Libroservo.

.....

Kiam la germanino Marie Hänkel aperigis en 1911 dudek du poemetojn („Sableroj”) verkitajn ekde 1906, Kabe heroldis, ke „ŝia reĝina moŝto ĝojigis sian popolon per siaj verkoj”. Efektive la reĝino (de la Floraj Ludoj) estis la unua poetino en nia literaturo.

Depost tiu aminda, romantika talento kaj tre modesta komenco estis nur notindaj dudekon da jaroj poste, kun nemultaj versaĵoj, la nomoj de la estonino Hilda Dresen, pro ŝiaj melankolie puraj verkoj, kaj de Amalia Nunez Dubus, hispanino, rimarkinde verkinta el filozofia grundo, kaj nun — denove post iom pli ol dudek jaroj — surprize aperis sur nia verda

firmamento stelo de unua grandeco.

„Se per milito, tertremo aŭ brulada nia tuta esperanta literaturo malaperus, ĝi baldaŭ ekaperus denove”, jam siatempe asertis la unua reĝino. Nia literaturo ne malaperis sed du militoj danĝere atencis ĝian vivon, kio post la dua tamen ne malhelpis ĝian abundan refloradon — ironio de la sorto — en lando kies lingvo ambicias la internaciecon, kaj ke ĝi nun eĉ forkaperis al la nacia literaturo verkistino de, laŭ W. Auld, „tre bonaj poemoj”.

Marjorie Boulton efektive debutis en 1949 anglalingve, kiam ŝi kontaktis kun Esperanto, kaj en nuna verko, kies amplekso iomete konfuzas jam publikgigas eĉ pli ol 190 poemojn, grandeparte valorajn kaj ĉiam atentindajn, faritajn en tri jaroj.

Estas la unua fojo, ke en Esperanto virino — „sekso: virino vira, ina viro, mi diru, eble, dama kavaliro”, malgraŭ vireca impeto, tipe virinece senbridigas sian naturon kun forte koncentriĝa pasio, kaj aŭdace malkaŝeme nudigas sian koron. „Kontralte” ŝi elkantas ardan amon „tielnomite malfeliĉa”-n, ne por io abstrakta, por iu

Subfajra Promenado

Antaŭ multaj jaroj mi venis de la kantklubo en Vlielando. Ĉar pluvis, mi uzis la pluvombrelon. Kantante la novajn melodiojn mi marŝis hejmen. Sed kio estis tio? Eŝtis fajrero sur la pinto de mia ombrelo. Strange! Mi tuŝis ĝin fingre sed la sparko ne malaperis. Ja venis ankoraŭ sparko sur alia pinto, kaj ĵen ankoraŭ unu. Mi pli rapide ekmarŝis, volante montri tion-ĉi hejme.

Sed vidante flanken, mi vidis ke kelkaj ŝipoj en la haveno havas saman sparkon sur la masto. Ĝuste kiam mi suriris la havendigon la fajro malaperis.

Mi estis marŝinta sub la sankt'-Elmusfajro.

Tradukis: K. Ruig.

Insulano.

spirito, sed por „karnulo”, metante la akcenton ĝuste sur la karnan ple-numon ĉar „paroli pri la amo nur spirita terure riskas ŝajni hipokrita”... Ŝia reĝino moŝto (de la Belarta Konkurso de UEA) ĝojigos sian popolon” aŭ eble... „fremdaj, skandalaj ŝajnas ŝiaj (miaj) revoj”...

Ja tio, kio de tiom da poetoj tiele estas direktata al la virino kutime nevolonte toleriĝas, kiam tiu ĉi ĝin same reciprokas. Tamen tiu neordinara kuraĝo konfesi publike meritas respekton kaj kompaton, kaj tia virina inspiro, ne laŭtradicie larmoglanda aŭ amindaĵa, espereble vekos almenaŭ e-gan interesiĝon kiel ĝi surprizatake rekta, neniam kruda sed realisme drasta, naskis lirikon preskaŭ sensimbolan („senvesti min de amo kaj eduko por iĝi etulin' en urintuko”; „mia fenditaĵoj kora viando por la katoj, ĉu valora?”) foje kun trafa bildo aŭ komparo („se kanto rajdas nun sur mia spiro”) sed foje ankaŭ risktuŝante eŭfemisman emfazon („brulegantaj korkrateroj; flamaĵ torturdancoj en la vejnoj, pastrino en deliro rita” k.s.)

Absoluta ĝojo aŭ malĝojo mutigas. Kiam poeto sin esprimas li distilis el la la realeco tion, kio fermentinta sur kora fundo, ricevis propran vivon. En kelkaj longaj versaĵoj la poetino restas, malgraŭ pasiaj krioj, la racie realista detalanto de riĉa gamo de kontraŭaj sed konverĝaj sentoj kaj deziroj, kiuj precipe ricevis propran vivon en kvietigiinta korpejaĝo per plimallongaj poemoj.

Siatempe Marie Hānkel paroligis la rozujon, simbolon de l' amo: „Ne tuŝu, ne ŝiru flaron, la mian; mi pikos, mi vundos la manon la vian; pro amo mi miajn floretojn defendos, pro amo mi miajn pikilojn forsendos.” Marjorie Boulton, reprenante la ripozon el la konsekvenco mem de sia spita ago (Mistero de Amo) „Sed nun mi konas la ripozon. Per tiu sama sanginundo. Rigardu! Per la ruĝa

vundo. Mi nun posedas mian rozon.”

Elreviĝe post suferoj ŝi „almenaŭ (mi) en disŝirita kor' ankoraŭ (mian) propran memon savis”, kaj metas malvarman fingron sur la vundon de la homa soleco, la fokuso de l' moderna literaturo („Alieco”, „Soleco”, „Spelgulinago”). Sed la plibona ebleco de l' homa ekzistado ŝin fortornigas de narcisismo kaj vana plorado („Kuraĝajn stelojn povas mi adori... ĉar mi neniam aŭdis stelojn plori”; „Mi volis esti saĝa kaj racia, digna, kuraĝa, ne ploraĉe bleka”) kaj la dignan taskon, kvazaŭ patrinecan surogaton, ŝi trovis al la edukado de junulinoj, taskon gravan sed nostalgian pro la ĉiama rekomenco...

En „Trista Tenereco” ŝi kun rimarkinda facileco priskribas en 28 sonetoj, dediĉitaj al ŝiaj studentinoj (kiuj prefere ankoraŭ ne legu iujn poemojn!) siajn komprenemajn rilatojn kun ili; lertfluaĵoj sonetoj en kiuj la natura esprimmaniero tamen ne malofte impresas sufiĉe proza: „La disciplino estas formulo kiu pretendas ke, dum intelekta epoko de la vivo, plenerfakta morale estas ĉiu studentino”. Cetere kurioza trajto de la aŭtorino estas tio, kion ni nomu ŝia lektorina rezona intelekto, sin manifestanta meze de plej korŝiraj sentesprimoj per subita meminterrompa demando kaj subra konjunkcio.

...Kaj krii nur en mio hor' magia,
Ho kara, kara! Via, via, via!
Ĉu mi dezirus? Nu, malkaŝe, jes.
Sed, pro honoro, mankas la permes'.
...Ĉu mi dezirus tion? Jes, kaj tre.
Ĉu estas eble? Plejprobable, ne.

Sed verdire kia distanco jam depost la periodo, en kiuj raciaj profesoroj unuafoje propramire versludis! Marjorie Boulton, kiu riĉas je vera sentimento, estas esenca poeto en sia duobla apero: „mi estas ebenaĵo kaj vulkano”. Vulkana, la mem-sufiĉe grava sed iom monotone flua lafo de ŝiaj „erupcioj” laŭnature solidiĝas. En la ebenaĵo kontraŭe plireiĉiĝas „la formo” en perletoj de naturoservo kaj meditemo.

La verdaj folioj
Iĝas brunaj.
Miaj brunaj haroj
Iĝas aŭtunaj
Per grizaj strioj.
Ho jaroj!

aŭ ridetas humoro speciala, ĉar „Doktoro Lapenna, kvazaŭ goril' freneza gestas”, aŭ sprita, ĉar ŝia eldonisto (kun varma loko en la koro por la poetoj) „jen ora birdo — kanario... kantas en Akademio”.

Malgraŭ por poeto stranga konfeso „ankoraŭ ne ĝisfunde estri la lingvan instrumenton, stranga kiel sunkulpigo, ke ŝi tial ne emis krei...novajn vortojn, la aŭtorino en nia literaturo unuajete lasis la kutiman „promeson” malproksime post si per diversaj

KORESPONDADO

S.ro Edward Dembski, Stargard Szez al Bolojannisa 7/2. Polujo, deziras korespondi pri belliteraturo, filosofio ktp.

S.ro George Bérout, 22-jara franca studento de juro, 20 Quaj Perrache, Lyon (Rhône) deziras korespondi kun ned. fraŭlino.

stradoj por ekscii la ĝustan situacion;

Deziras korespondi kun la tuta mondo pri poŝtmarkoj kaj poŝtkartoj, jenaj esperantistinoj, ĉiuj loĝantaj en *Barbacena-M.G.*, Brazilo (Sud-Ameriko): F-ino Ruth Abrantes Quintao, rua Floriano Peixoto, 128; F-ino Maria Aparecida de Sousa, Rua Dr. Pena, 258; F-ino Maria Adelaide França de Paiva, Rua Floriano Peixoto, 60 kaj F-ino Assunta Martoni, rua Cesario Alvim, 18.

admirindaj poemoj el profunda animo, lertmetiaĵoj kun ofte postvibra finverso. „Amaraj Sonetoj”, „Nenaskotaj Infanoj” kaj pluraj aliaj, eĉ ŝia unua „Marborda Ŝtono” estas plenumiĝoj kiuj antaŭvidigas prosperan pluan evoluon en harmonia ekvilibro inter sentoj kaj spirito, koro kaj pensoj, ĝis ankoraŭ pligranda verstensio, en la penetra eksterigo de la virina psiĥo, per eble ankoraŭ pli kerneca kaj konciza esprimvarieco.

Ke la inde eldonita poemaro, uniktona en nia lingvo, estu la posedajo de ĉiu spiritmatura poeziĝuant(in)o, estas nia sincera deziro. *Tyneverum.*

***

Tartarin de Taraskono, de Alphonse Daudet tradukita de Jean Deŭor kaj Paul Le Brun. Eld. de Heroldo de Esperanto. Prezo F. 6,60.

Jen unu el la famaj libroj francaj aperis nun en Esperanta traduko. La esperantistoj tutmondaj povas ĝoji pri tio, ĉar la enhavo estas tre interesa kaj donas bildon pri la karaktero de la sudfranca popolo, kiu estas gaja, optimisma kaj iom fanfarona. Ridige estas legi la preparojn, kiujn la heroo faras por iri al leonĉasado en Afriko, kie li erare mortigas azeton. Alphonse Daudet (1840-1897) akiris per ĉi tiu libro, kiu aperis en 1872 grandan famon kaj ni memoras ke ofte ĝi en antaŭaj jaroj troviĝis sur la literaturlisto franca por gelernantoj de niaj mezzgradaj lernejoj. La stilo de la esperanta traduko estas bona kaj glata. Multaj notoj malantaŭe en la libro klarigas sufiĉe multajn neofte uzatajn vortojn kaj esprimojn, kiuj ne estas troveblaj en Plena Vortaro, sed laŭ nia opinio la tradukistoj iom tro libere aliformis francajn vortojn en esperantajn. La verko estas ilustrita per dek tutpaĝaj ilustraĵoj, kiuj ne estas tre belaj. Cetere ni povas tre rekomendi la libron.

LA STUDANTO

Jen la ĝustaj formoj de la enmetendaj vortoj kun la numeroj de la frazoj de

Ekzerco 29 A:

1: kulero. 2: ekrano. (Post „aperi” ne sekvas la direkta akuzativo). 3: koloron. 4: kolero (subjekto). 5: krano (post la prepozicio „al” neniam direkta akuzativo, ĉar ĝi ja mem jam indikas la direkton). 6: rano. 7: ŝerci (sen fina litero s, ĉar post „volis” sekvas infinitivo!). 8: sperton. 9: serĉis. 10: skercon (= gaja muzika verko).

Jen la ĝustaj formoj de la verboj en

Ekzerco 28 B:

1: finiĝis („fini” estas transitiva verbo, do devas esti ne-transitivigata per la sufikso „-iĝ-”). 2: komencas. 3: finiĝinta; plenumis. 4: pasis („pasi” estas ne-transitiva, do en ĉi tiu frazo ne bezonas sufikson); utiligis (pro la sekvanta objekto la verbo estu transitiva; tial: -ig-). 5: pasigis; okupate (la participo havu adverban formon, ĉar ĝi anstataŭas adverban subprepozicion: „dum ni estis okupataj”; „-ate” kaj ne „-ite” pro la samtempeco kun la pasigo de la horoj); babilante (aktiva participo samtempeca); klaĉante (same). 6: Memorante (participo, ĉar mankas subjekto antaŭ la komo); perditajn (aŭ: perdiĝintajn) ŝancojn; volas; komencita (se ni subpensas, ke ni komencis la jaron) aŭ komenciĝinta (se ni subpensas, ke la jaro komenciĝis); ŝanĝi (post „volas” sekvas infinitivo! Ĉi tie la transitiva verbo restu en sia transitiva formo!). 7: La tempo ŝanĝiĝis (netransitiva!); ne ŝanĝis nin (transitiva!). 8: Spertinte; pasinta; hontas; decidas dediĉi. 9: Supozante; intencas; plenumi; fariĝi (post „por” ĉiam infinitivo!); promesas kompili kaj korekti; faritajn. 10: venontaj; komencita aŭ komenciĝinta (vidu supre ĉe frazo 6-a!); estu; progresu (esprimo de deziro; do: -u-formo!).

Jarraporto de la bibliotekisto pri la jaro 1955a

(mallongigita)

En 1955 mi forluis 100 librojn (93 en 1954) Do iom da progreso rilate al 1954. 41 fojojn mi forsendis petitajn librojn, same kiel en 1954, al 20 membroj. Unu membro utiligis 6 foje la servojn de la biblioteko, 1 kvar, 5 tri, 3 du kaj 10 nur unufoje.

Du samideanojn el Belgujo mi povis kontentigi, do oni ankaŭ de tie montras interesigon.

Por stimuli la legemon de la anoj de L.E.E.N. kaj de la Flandra Ligo,

NOVAJ EKZERCOJ:

Ekzerco 30 A

Tien, kie estas streketo, metu la ĝustan prepozicion:

1: Petro legis — gazeto anoncon — korespondado. 2: Ankaŭ li volis korespondi — samidean(in)o — alia lando — interesaj temoj. 3: Li aĉetis belan ilustritan poŝtkarton — butikon. 4: Li cerbumis — la frazoj, kiujn li skribos — la poŝtkarton. 5: Li pensis — multaj vortoj, sed estis malfacile formi — ili frazojn. 6: — la fino li tamen sukcesis — tio. 7: Li prenis belan poŝtmarkon — la skribilarujo kaj gluis ĝin — la karton. 8: Li sendis la karton — la samideanino, kies adreso estis — la anonco. 9: — tri semajnoj li ricevis respondon — la samideanino, kiu dankis — la karton, sed protestis — la titolo „fraŭlino”, ĉar ŝi estas 82-jara sinjorino. 10: Tiam Petro rezignis — plua korespondado kaj serĉis novan adreson — la anoncojn.

Ekzerco 29 B:

Kompletigu la frazojn post la konjunkcio aŭ subjunkcio:

1: Li tre ŝatis fruktojn, sed.....
2: Li tre ŝatis ne nur fruktojn, sed ankaŭ.....
3: Li ŝatis fruktojn, kvankam.....
4: Li ŝatis fruktojn, do.....
5: Li ŝatis fruktojn kaj....
6: Li ŝatis nek fruktojn, nek.....
7: Des pli li ŝatas fruktojn, ju pli.....
8: Li ĉiam ŝatis fruktojn, tiom pli.....
9: Li ŝatas fruktojn, kondiĉe ke.....
10: Li tiom ŝatas fruktojn, ke.....

N.B. Laŭdeziro oni povas anstataŭigi la vorton „fruktojn” per la vortoj „la fraŭlino(j).n.”

Ekzercojn korektotajn gelegantoj sendu al la kompilinto de la rubriko: S. S. de JONG Dzn., Waltaweg 3, TJERKWERD bij BOLSWARD, Frislando, Nederlando.

mi denove atentigas, ke ili povas senpage prunti librojn el la LEEN bibl. La bibl. kaso pagas la send-, la pe-tintoj la resendkostojn. La kutima legotempo estas maksimume unu monato. Sed preskaŭ neniu atentigas tion. Tio ne tre gravas, se oni ne tro longe disponas pri la libroj, tiel ke mi ofte devas admoni resendi la librojn. Ekzemple mi, en decembro pasinta, denove petis rehavigi al mi librojn, kiujn mi en septembro 1954 pruntis.

La jaro 1955 ne estas grava por la biblioteko rilate al ĝia pliriĉiĝo.

Mi nome nenium novan libron povis enskribi.

Membroj, kiuj regule volas legi, sendu al mi liston kun numeroj de dezirataj libroj kaj sinsekve mi sendos al ili unu aŭ pli da libroj laŭ

ilia deziro. Tiamaniere oni evitas laboron kaj kostojn.

Mi estas inklina ankaŭ en 1956 fari ĉion por pligrandigi la legemon de la membroj.

Mi disponas nun pri kvanto da novaj katalogoj. Kiu deziras havi ĝin, ĝire sendu al mi 0,15 gld. aŭ poŝtmarkojn je valoro de tiu sumeto. Mia ĝironumero estas 176356. Ĉi tio validas ankaŭ por la membroj de la Flandra Ligo.

Jen kelkaj libroj, kiuj ne troviĝas en la nova katalogo:

1298 M. Jastrum Adam Mickiewicz.

1299 Fran Levstik Martin Krapan

1300 L. L. Zamenhof Fund. Krestomatio Eld. 1954

1301 Poul Thorsen Rozoj kaj Urtikoj Poemaro

1302 Magda Carlsson Sveda Poemaro.

N.B. En la nova katalogo No 1292

Nico Bulthuis „La alia Pasinteco” erare troviĝas en rubriko A. anstataŭ en rubriko B.

Financa Raporto

Enspezoj

Saldo 31/12 '54	F. 24,81
Pagita perdita libro	1,50
Subvencio L.E.E.N.	15,—
	entute F. 41,31

Elspezoj

Afrankoj skribadoj	F. 2,25
Afrankoj paketoj	12,33
Ceteraj kostoj	1,45
	entute F. 41,31

La elspezoj estas denove pli ol la subvencio el la L.E.E.N. kaso. La saldo je la 31/12 '54 povas toleri tion.

La Bibliotekisto:

E. A. Koot

Joh. de Meesterstr. 12

Utrecht

(daŭrigo de p. 5)

Multaj ĵurnaloj dume jam reprenis parte la artikolon de „Sunday Times” pri la Molotova telegramo aŭ simple publikigis la fakton. Ankaŭ la Informa Fako de UEA (Internacia Gazetara Servo-) rapide reagis, dissendante komentan artikolon destinitan por la ĵurnalaro.

LASTAJ SCIIGOJ

Akceptis esti membroj de la Honora Komitato:

S-ro A. Marien, Provincestro;

S-ro L. Merchiers, urbestro de Gent.

La belgaj fervojoj akordiĝos 25 % da rabato.